

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“

виноситься в Австрії:

на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границею:

на цілий рік: зі щоденною висилкою 7 доларів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тиждень 6 доларів або 12 рублів; з висилкою по суботі 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі числа по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний деньник.

„Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милоти і віри не возьмеш, бо рукою ми серце і віра руска“. — З Русланових повістей М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о 5 год. по полудні. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Хмельовського ч. 15, II поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовського ул. Я. Гайлоньська ч. 3.

Рукописи звертає ся лише з попередню засторогу.

Рекламації лише неопечатані є вільні від порта. — Оповідки звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в „Надісланих“ 40 сот. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки.

Балканське питанє.

(X) Події на Балкані домагають ся настійливо рішення балканського питання так або сяк в найближшій часі. Загорілість Сербії і тверда неуступчивість Болгарії не дозволяють на проволочку рішення.

Але як небудь би випало рішення балканського питання, то се певна річ, що російська дипломатія дізнала великого поразення. Царка телеграма вельми утруднила положення і впровадила правительством сербське і болгарське у вельми трудне положення. Практичний вислід царської телеграми мав доси лише негативний вислід і довів до уназду Гешова та подання о відставку Пасича. „Прихильність“ Росії підкопала становище Пасича, а славянофільська політика її приневолила Болгарію до опору. Після „прихильної“ царської телеграми, котра в ім'я „славянської справи“ замість втихомирення викликала лише ненависть і тривогу, слідували „запросини“ Сазонова, щоби чотири міністри-предсідники балканських держав приїхали до Петербурга і там в четверню відбули нараду. Сазонов бажав мабуть направити царську помилку, але показав ще нещасливу руку.

Болгарія не могла пристати на поїздку до Петербурга, бо там не думали про роземний суд, а бажали устроїти нараду чотирьох міністрів-предсідників. Міністри-предсідники грецький і чорногорський пристали на се, але они не мають що говорити про сербсько-болгарський спір. Нарада отже така бодай для Болгарії не має ніякої цілі. В добре поінформованих кругах запевняють, що Сазонов проєкт що до сеї наради виринув доперва по одержанню відповіди сербського короля на царську телеграму. Відповідь короля Петра держать в тайні, бо она не була користна для роземного вироку. Проєкт Сазонова є очевидною уступкою в користь Сербії, а се викликало в Болгарії оправдані сумніви. Нарада в Петербурзі показала ся не тільки нешотрібною але й небажаною та у великій мірі небезпечною, бо продовжилаб лише і так уже невиносиме положення. „Прихильність“ посередництво царське грозить не тільки незалежності

сти Болгарії але й Сербії. Доперва тепер врозуміли се розважні живла в Білгороді.

„Мали Журнал“ пише про Пасича ось що: „Так мусить скінчити муж, котрий провадив коротковору політику і забув, що єго найсвятійшим обовязком було опирати ся на довіру сербського народу і скупщини, а не на прихильність Росії. Кожний Серб не засліплений російською гіпнозою, бажає кінця такої системи.“

Се виглядає на справдешний глум, що Росія присвоює собі право виступати в ім'я „славянської справи“ яко опікунка балканських держав. Від побідного походу балканських народів проти Туреччини, для визволення своїх побратимів з турецького ярма, нема ані одної держави, котра так гнобилаб славянських братів і так спляяла їх народний і культурний розвиток як Росія.

Двадцять сім мільонів Українців і 8 мільонів поляків стогнуть під кермою царською і повинні би були давно вже зазнати милости царя, колиб єго всеславянське серце справді було живо для славянських братів. Але мимо привітливої але рішучої відмови, яку цареві і Сазонову дали балканські держави, не перестане російська політика змагати до того, щоби собі на Балкані забезпечити привілеї і виїмкові права. Гартвіг в Білгороді, Неклюдов в Софії а Ізвольський в Парижі будуть даліше ділати в ім'я „славянської справи“, а Франція вже тепер заповідає, що не дасть сотика, наколи балканські держави не будуть послухні царській волі.

А що ж на се Австро-Угорщина, що она зробить в тих обставинах? Єї дорога визначена, бо околиком балканської політики монархії було здавна: певна незалежність балканських держав! Наша монархія не має заборчих цілей не мішає ся у внутрішні справи балк. держав, не думає про опікуєнство над ними. Як небудь близьким сусідством і географічним положенням монархія мала би повне право добивати ся привілеїв на Балкані, стоїть послідовно на основі повної незалежності балканських держав. Але опікуєнство, котрого зрєкла ся монархія, не може дістати ся в руки Росії, а

також незалежність балканських держав не сьміє бути обмежувана Росією в ім'я „славянської справи“. Монархія наша принесла великі жертви для незалежності балк. держав, отже не може допустити до того, щоби Гартвіг, Неклюдов і Ізвольський утворили для Росії на Балкані передню сторожу славянофільської політики проти Австро-Угорщини і проти сего буде боронити ся монархія залізною рукою та цілим своїм впливом змагати до того, щоби балканські володарі не стали підніжками Росії. Змагане Росії в ім'я „славянської справи“ є порушенем інтересів монархії на Балкані і проти того она рішучо буде боронити ся.

Монархія держить ся доси супроти подій на Балкані на боці, але се не буде так на всякий случай. Наколи інтереси монархії будуть порушені, тоді она буде приневолена виступити з резерви. Справа сербсько-болгарського спору стала європейською справою, бо нею загрожений європ. мир і тому повинні тут вдатися європ. держави. Змагане Росії, щоби Австро-Угорщину вилучити при рішенню балк. питання, збільшило воєнну грозу, котру може усунути співділанє європ. держав. Під напором європ. держав Пасич зрік ся ревізії передвоєнного договору, се довело до подання у відставку, але пересилєне можна буде полагати і Сербія буде приневолена піддати ся волі європ. держав.

Просимо відновити передплату.

Почитателі св. Кирила і Методія!

Тисячп'ятьдесят літ минає з тої хвилі, коли „дві зьвізди із Сходу, два брата в сьвятім одушевленню прийшли до славянського народу“.

Тисяч і п'ятьдесят літ минає з того часу, коли кн. Ростислав з народом повитав на

Велеграді проповідників віри св. Кирила і Методія.

Принесли хрест а з хрестом першу книгу. Куди лише прямували, там уступили тіни, а сьвітло ясне блиснуло. Проповідували правди принесені з лона небес, оповідали про Христа, ставили церкви і школи. Настали нові часи, вигляд землі обнови ся, всі відносини осьветили ся. А весь край двинув ся до нового щасливого життя. Довершує ся найвеличнійший переворот, навіренє на віру Христову; наші предки а ми в них злучили ся з тайнственним тілом Христовим. Наші предки були вдячні за дар сьвятої віри. І ми бажемо виявити вдяку св. Кирилові й Методію, найбільшим по Бові добродіям нашим. Вжеж після слів св. Отця Льва XIII. в енцикліці „Grande munus“ завдячує їм всеславянське племя не лише християнську віру, але також добродійство дочасної культури.

Св. Кирил і Методій винайшли азбуку, котрою славянські язики висловлюють ся, а тимто уважають їх творцями старо-славянського язика.

Головним огнищем спасенної діяльності був Велеград, укріплений, непобідимий г'рород. Нинішній Велеград нагадує нам сей славний колис г'рород.

Сюди поспішайте, почитателі св. Кирила і Методія, зложити подяку за дар віри, сюди поспішайте оживити віру, щоби стала понукою до життя пожертвованого Богу, вітчизні і народами.

Прибудьте ви, Чехи з королівства! Прибудьте почитати тих, що розсвітали у вас благословенє і покладали підвалини життя Богу милото у безчисленних, почитати тих, що стали спадкоємцями і захистниками вашими.

Прибудьте з країв св. Ядвиги, Шлезави, Поляки і Чехи, що так радо приходите на усьвячений Велеград, ви, що вашою щирою і горячою любов'ю все лишали так цінну там памятку.

Прибудьте з угорської Словаччини, де ступали ноги св. Кирила й Методія, де проживали, де доси так численні находять ся пам'ятники їх спасенної діяльності.

Прибудьте ви Чехи з над Дунаю, бо і

Поетичний фейлеток.

Думка.

Де ти, сонце, де ти ясне,
Де ти, сонце, де?
Подиви ся — днина гасне,
Сірий вечір йде.

Сірий вечір, ніч слотлива,
Сітку сум пряде,
Суне хмара чорногріва.
Де ти, сонце, де?

Жураві.

На погідному блакиті
Сірий п'яуток журавлів.
Ніби тихий плач по літі,
Чути їх далекий спів.

„Кру, кру, кру! Бувай здорова,
Рідна з'ємле! Через рік
Ми повернемо ту знова
Знова моря, знова рік.“

Кру, кру, кру! Ростіть здорові,
Колосочки на полях,

І ви, квіти у діброві,
І ви діти у хатах.
Як котрий з нас впаде в море
З розторощеним крилом,
Як негода нас поборе —
То не поминайте злом.“

* * *

На погідному блакиті
Сірий п'яуток журавлів.
Ніби тихий плач по літі,
Чути їх далекий спів.

Як хочеш жити.

Як хочеш жити — жий
І з радости співай.
Пустий пуг'ар розбив.
Усьому є свій край.

Тривай!

Я чую в собі силу духа,
Я чую в собі міць уяви.
Лечу, як в полі заверуха
Зарослими шляхами слави.
Трава горить,
Земля дрижить,
Підземний голос гомонить:
„На білі! На білі!“

І піднімають ся могили,
Старі могили на степах.
З могили козак встає безсильний —
Волосє розкуйовдив страх.
На шабли кров,
На груди кров,
„А ти пощо до нас прийшов?
Тікай! Тікай!“

„І жди, аж видзвонить година,
Страшної з ворогом розплати.
Тогди зніме ся домовина,
Тогди ми вийдемо на чати,
Усі в гніві,
Усі в керві,
Щоб не подались ви в борбі...
Тривай! Тривай!“

Зазов.

Брати! Не даймо ся, не даймо!
І лихо має свій конець.
Останний удар відбиваймо,
Лавровий жде на нас вінець.

А як не з лавру, то з тернини,
Всеж нагорєда нам будє.
Без жертви благодать людинам
Не здобуваєть ся нігде.

Заохота.

Де не глянеш, там і тутки,
Всюди клоп'ят, всюди смутки.
Докола, наче море
Розлило ся людське горе.

А на моря, шум на филі,
Веселіші, ясні хвилі.
Тіш ся ними! Бо без щастя,
Підожж нам житє придасть ся?

Щастє.

Щастє, щастє! Бог то знає,
Де, кого оно чекає,
Де, кого оно манить.
Вчора, нині, радість, горе,
Сьвіт цілий — велике море,
Ніби тахе, а шумить.

Сьвіт цілий — одна безодня,
Тисячі там гинуть щодня,
Другі тисячі ідуть.
Як потоки по болоню
Всі за щастєм йдуть в погоню
І не здохливші мруть.

Федір.

там опинилися ноги Кирила і Методія, прибудьте Чехи з усіх усюдів, донебудь ви заложили своє домашнє огнище.

Прибудьте і ви, Русини, що зберегли доси писмо і язык св. Кирила і Методія в богослуженю.

Прибудьте братя любі зза далекого моря, що перенеслисте віру з собою до нової вітчизни — Америки. Що Бог злучив, сего море не розлучить. Хоч ми цілком розділені, однак серцем і духом злучені.

А що таке родинне торжество з найгарнійше, при котрім нікого з родини не бракує, запрошуємо і вас всіх побратимців, що творите одну неначеб родину Кирило-Методієвську, бо всі черпаємо із спільного жерела, отвореного св. Кирилом і Методієм, все потрібне для дочасного добробуту і вічного щастя.

І кличемо: Просіть св. Кирила і Методія, щоб з нами обходили духовний пир всі славянські народи.

За „Апостольство св. Кирила і Методія під покровом Пр. Д. Марії“, за Кирило-Методієвське товариство „Велеград“ і за „Академію Велеградську“:

о. Др. Ант. К. Стоян, о. Др. І. Поспішил, секретар, предсідник.
о. Влад. Шмідт Т. І. ректор колегії.

Подаємо отсю надіслану нам в Велеграду відозву з просьбою о повторенні в інших часописях. Ближні пояснення подає о. др. Ант. К. Стоян, посол держ. ради і приходник в Кремержі на Моравії.

Просимо домагатися „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знайомих.

Передвиборчий рух.

„Народно-демократичний Комітет“ затвердив на Старій Самбір кандидатуру о. Івана Яворського, пароха в Стрільбичах.

Русофільські кандидати.

Дудиневичівська „Русская Рада“ іменує таких дальших кандидатів: на Перемишлян М. Шевчука, війта, на Бучач О. Гецева (!), на Бірку М. Турчина, селянина, на Косів Г. Курищука, на Гривів З. Ставицького, на Ясло В. Констанкевича, на Мостиска Ст. Примака, а на Рогатин О. Гецева (!).

Гецев кандидує, як бачимо, в чотирох округах: на Калущ, Долину, Бучач і Рогатин. Затягли ним русофіли всі діри. Очевидно, що Гецев не має виглядів на вибір ні в однім окрузі. Кандидує в чотирох округах і в чотирох округах впаде. На здоров'я! Замітне, що „Прикарпатська Русь“ титулує Гецева „професором“ гимназійним в Львові, хоч цілому світові (навіть в Африці) звісно, що Гецев не професор, але звичайний агітатор.

Старокурники не кандидують.

„Галичанин“ повідомляє своїх читачів, що старокурники не кандидують. Навіть Ніколушка махнув рукою на вибори і взяв ся до книжки. Видно, що всепольско-подоляцка ласка перелаяла ся цілковито на новокурників, а старокурників кошно як нікому не потрібний „грат“.

Що є з Тернопільщиною.

Таке питання чути зі всіх сторін. Там кандидує анемічний старець Павло Думка з радикальної парафії, але що до його кандидатури не прийшло мабуть до згоди між „Національно-демократичним комітетом“ і радикалами, бо доси его „Діло“ не поручило... сьвященникам.

На сербско-болгарській границі.

Положене на Балкані значно поправило ся. Бюро Райтера звіщає, що небезпеку війни між Болгарією і Сербією можна уважати усуненою. Вправді не є певне, чи Сербія згодить

ся, щобі спір між нею а Болгарією віддано цареві без застережень до порішення, але все таки сербське правительство дало певні приречення, на основі яких можна оптимістично осуджувати дальші переговори. Думають, що Сербія і Болгарія піддадуть ся домаганням Росії і предложуть її свої домагання, о скільки се вже не стало ся.

У віденських політичних кругах осуджують положення на Балкані як ліпше. Однак перестерігають перед великим оптимізмом, бо є ще великі труднощі. І болгарско-сербська і альбанська справа може ще дати багато матеріялу до ріжниць.

„Figaro“ доносить з Софії, що російський посол Нехлюдов порадив болгарському правительству, щобі здержало ся ще кілька днів. Єствує переконання, що Сербія уступить і згодить ся на мировий суд на основі договору.

„Русское Слово“ поручає проголошенню самоуправи Македонії, коли сербско-болгарська справа не дасть ся порішити в мировій дорозі.

„Berliner Tageblatt“ доносить з Софії, що ні Сербія, ні Болгарія не будуть вести безпосередніх переговорів із собою, але обі держави вручать відповідь в справі мирового договору прямо Росії. Оба правительства одержали просьбу зі сторони Росії, щобі до середини дали свої відповіді. Болгарія згодила ся на се і дала вже відповідь.

Урядові голоси Сербії.

На підставі урядового жерела стверджує півурядова „Самоуправа“, що від певного часу деякі чутки, які походять з заграниці, згадують про т. зв. уступки, які Сербія мусить поробити Болгарії, на прим. говорять про дещо в Софії, які звіщали, що російський посол Нехлюдов повідомив болгарського короля, що Сербія готова є признати договір і згодити ся на мировий суд на засаді договору. Сербія стоїть при погляді, висловленім в ноті до Болгарії, що предсідники держав балканського союзу повинні зіхати ся в Петербурзі і старати ся о безпосереднє порозуміння. В случаю безуспішности мають піддати справу під мировий суд на найширшій основі що до всіх спірних справ, які відносять ся до сьвівласности, без нарахування життєвих інтересів Сербії.

Сербське печатне бюро доносить: Вісти дньовників про події на раді міністрів, які спричинили димісію кабінету Пасича, не є правдиві. Ріжниця думок була лише між Пасичом і більшістю міністрів а міністром війни Бояновичом. До становища сего міністра прилучив ся опісля міністер судівництва Поліцевич. Всі інші міністри заявили ся за Пасича. Подане правительству о відставку не є ще полагоджене. Рішення буде постановлене аж по нинішнім засіданню скупштини. Пересилене буде імовірно полагоджене протягом 2 днів.

Білгородська міська рада порішила резолюцію такого змісту: Рада міста думає, що дає вислів настроєви цілого населення, коли вискаже бажання, щобі сербське правительство вело лише таку політику, яка би забезпечила Сербії посядане сербською армією здобутих областей.

Протиросійська тривога сербської печати.

Сербська печать ударяє в дуже острій тон проти Росії. „Трибуна“ містить роздумування б. міністра судівництва Арандєловича, який замічує, що Сербія без борби не може відступити ні пяди землі. Коли Пасич не може порішити ся на війну, нехай заступає о рішення скупштини. В Сербії є досить відважних мужів, які радше вхоплять за меч, чим би мали зречи ся сербських областей. Часопись „Балкан“ закидує Росії, що не є безсторонним судією. Націоналістичний орган „Србська Застава“ пише: Політика Пасича збанкрутувала в хвили, коли Болгарія згромадила свою армію, коли Австро-Угорщина наслідком бойкоту їх товарів і інших перозумних грізів зістала подразнена, коли Росія домагала ся признанія договору. Плани Пасича зовсім розбили ся.

Чорногора в обороні Сербії.

„Политика“ оголошує розмову з перебуваючим тепер в Білгороді чорногорським предсідником міністрів Вукотичом, який заявив, що є надія на удержанє мира між Болгарією і Сербією, але коли би зайшла потреба, Чорногора не буде щадити жертв в обороні Сербії.

Нові сутички.

Сербське печатне бюро одержало вість, що болгарське військо в значній силі напало оноді о 1. год. в ночі без причини (?) на сербське військо біля Злетовар і Ратковац. Битва триває дальше.

Після урядового звіту великі сили болгарського війська, під охороною ночі напали на сербські становища над рікою Злетове. По кривавій битві відперто Болгар.

Сербське печатне бюро одержало дальші вісти, що по першім нападі болгарського війська о год. 2. в ночі наступив другий напад Болгар на сербські становища; атак сей був закровний на велику скалю; брало в нім участь правільне військо в великій масі. Болгари хотіли перейти ріку Злетову. Аж тоді сербське військо, яке в хвилі небезпеки одержало поміч із всіх сторін, кинуло ся до оборони становищ. На цілій лінії виявилася горяча битва. Коли сербська піхота в значних відділах рушула на напасників, Болгари утекли, полишаючи велике число убитих і ранених. Битва покінчила ся відворотом Болгарів і покиненням сербської області.

В обороні правди і чести.

Відповіді ради. Дюра Ол. Барвіньського, д-ра Студинського і д-ра Ос. Маковєя на напасти „Діла“ п. з. „Наші христ. сусіпльники“ (рекламовані згвс „Ділом“). Стр. 99. 16-ки. Ціна 50 сот. Набути можна в книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, Ринок ч. 10. Сею брошурою повинен покористувати ся кождий, хто донебудь стріне ся з клеветниками на христ. сусіпльників. Нехай внаже на се, що „Діло“ сеї відповіді не спростувало, а мовчки сховало!

Поручаємо всім сатиричну поему ілюстровану д-ра Маковєя

„РЕВУН“

гл. оповістки на 4-ій стор.).

НОВИНКИ.

— **Калєндар.** В п'ятнацко: руско-кат.: Єлисея; римо-кат.: Рєгіні. — В суботу: руско-кат.: Амоса і Єроніма; римо-кат.: Леона.

— **Будова судових будинків в Галичині і почтового будинку у Львові.** Оноді відбула ся конференція в міністерстві прилюдних робіт в присутности міністрів скарбу і судівництва в справі прискорєння будови судових будинків. На конференції затверджено пляни і кошториси будови судів в двох повітах східної Галичини: в Підволочисках і Бібрці і уповажнено галицьке намісництво, щобі оно зараз роздало сі будови зі свободної руки.

Вчера відбула ся конференція в справі будови нового почтового будинку у Львові, а дня 2. липця відбуде ся знова конференція в справі дальших державних будівель.

— **Др. Дембовський при maturі.** До мужескої учительської семінарії у Львові прийшов вчера о год. 8. рано віцепрезидент ради шкільної краю др. Дембовський. В семінарії відбуває ся тепер maturа. Др. Дембовський прислухував ся відповідям учеників з польської і німецької мови, а також з господарки і історії природи, а навіть сам питав дещо кандидатів.

— **З російської України.** В київській „Раді“ читаємо, що в останнім часі занепало страшно товариство „Миколаївська Просьвіта“. Сей занепад розпочав ся по смерті М. Аркаса. Ідейність зникла, між членами запанувала зневіра, в наслідок чого много членів виступило з товариства. Причини сего ось які: Ще за Аркаса товариство держало ся як-так бо тоді можна було бути присутним на зборах ради всім членам, співробітникам і хористам аматорського театру. По смерті Аркаса про жите товариства мало хто знав, хіба одні члени ради і коли перед тим могли люди займатися справами товариства, тепер настала між співробітниками повна байдужність і они почали працювати виключно для задоволення своєї пихи і самолюбства. Упадок товариства можна представити собі з сего, що оно не могло передоплатити ні одної української часописи, а навіть і „Раді“ не було. Тепер звільна починає „Миколаївська

Просьвіта“ ставати на ноги. Члени зібрали поміж собою трохи гроша і вибрали новий склад ради, який дає повну запорукку, що приведе товариство до давнішого життя.

— **„Новое Время“ про намісника Коритовського.** Востаннім числі висловлює ся „Н. Время“ із нагоди іменования намісника д-ра Коритовського, твердячи, що „для російських націоналістів взагалі, а для православия в окрема, настає в Галичині нова доба переслідувань і гнєту. Ніхто не сумніває ся — торочить „Новое Время“ — в се, що намісник Коритовський піде слідами свого попередника, Бобжівського, і що буде патронувати українському руху, виміреному проти Росії і проти всего, що російське, який підпомагає католицьку пропаганду“.

„Надії що до зміни політичного курсу в Галичині були короткотривалі. Лише політичні змагання, ворожі для Росії, як на прим. український і народний польський рух тішать ся симпатіями найвищих правительственных кругів монархії Габсбургів. Увірити в щирість і добрі сусідські чувства Австро-Угорщини можуть лише наївні політики або також люди, для яких добро Росії зовсім рівнодушне.“

— **Хто марнує неужити,** замість зложити на У. П. Т., марнує загальне добро.

— **Закон про товариства.** Політична комісія палати вельмож згодила ся на онодішнім своїм засіданню на постанови що до закона про товариства, які прийняла вже палата послів, а які відносять ся до участі женщин в політичних товариствах. Комісія поробила однак в новелі деякі інші зміни, що імовірно ся предлога ще раз верне до палати послів.

— **Проти женщин лікарів.** На онодішніх зборах у Відні скликаних союзом австрійських жіночих товариств, висловив проф. Гогенег виклад, в яким заявив, що треба зложити приватні і державні школи для виобраування жіночої лікарської служби. Зате проф. Гогенег заявив на основі досьвідів, які поробив зі студентками, своїми ученицями, що женщины не надають ся до лікарського звания. Лікар мусить самостійно думати і часто вельми скоро робити. Єго вся праця вимагає прикмет, яких не достає женщинам. Мимо найбільшої пильности і образования, що саме виявляють женщины підчас своїх наук, не будуть могли они видержати суперництва з лікарями мужчинами.

— **Цар Микола до цїсаря Франц-Йосифа І.** Онодішній краківський „Kur. Codz.“ помістив замітний з оглядом на сучасний стан австрійських відносин лист царя до цїсаря Франц Йосифа, писаний дня 2. липця 1853. р. Найважнійша часть сего листа в перекладі з французького звучить ось як: „Коли вибухне війна — писав цар — я не буду міг поступати дальше так, як доси поступав, не можу дальше удержати в мирі Болгар, Греків і інших нетерпеливих і огорнених розпучкою народів. Дуже можливо, що всі сі народи повстануть, а фльоти будуть супроти них безсильні. Вислідом сего буде упадок отоманської держави, навіть без участі нашого оружя. Я бажав би — коли мої предвидження здійснять ся — знати з гори Твої погляди і наміри. Я повторяю се, про що Ти вже добре знаєш, не бажая заборів і святачемо я заявив се Росії в моїм маніфєсті. Отсим я все сказав. Тому видало би ся мені, що найпростійшим рішенням було би признати незалежність в природних границях тим народам, які самі відпали би від Туреччини, як пр. Молдаванам, Румунам, Сербам, Болгарам і іншим. Я так думаю, а Ти також ділиш сей погляд, який хоронить від несправедливих замітів, наче би ми мали заборчі наміри. Таке становище дасть нам в висліді малих сусідів, над якими будуть панувати люди, вибрані ними самими. До їх естовання буде лише потрібний наш спільний протекторат, а тоді не будуть они мати ворогів. Коли вкінці в наслідок чи се загальної ворохобні християн, чи се в наслідок перебігу воєнних операцій виявить ся, що і Царгород буде треба відібрати від Турків, то і в сім случаю з Тобою, мій добрий, дорогий товаришу, хотів би в предвиджуваню будучих випадків бути в згоді що до заложення свободного міста, під запоруккою всіх європейських держав і збудення кріпостий над Дарданельським просьмком і Босфором.“

Тодішній цар Микола був сторонником погляду, що свободу повинні собі вибороти поневолені народи самі і, що ся свобода не повинна бути овочем чужих трудів.

„Ми — писав цар в своїм записнику в

початку листопада 1853 р. — не повинні зроби́ти ані кроку вперед, як лише під усли́вом, що охота балканських народів до борби о сво́боду прибере широкі розміри і стане ся загальним рухом. Борба повинна ся вести межи християнами а Турками, ми однак задержуємо резерву».

Пригадка сих всіх обставин була ко́нечна до зрозу́міння, в чім властиво лежить не-безпе́ка нинішних балканських непорозу́мін. Іменно она лежить в суперництві Росії і Австрії, яких політичні дороги розходять ся нині́шка щораз більше. Ні одна з сих держав не може вже нині́ уступити зі свого станови́ща. Цо́фне Росії від домагання протекторату на Балкані, було би смертним погро́мом для Росії, а при́знане Габсбурскою монархією права протекторату Росії, станови́ло би майже ко́нець самостійності Австрії, а в дальшій послідовності грозило би ві́робитям.

— **Заміти урядників.** Осередний союз австрійських державних урядників оголошує кому́нікат, в я́кім закидає сторонництва більшо́сти австрійського парла́менту, що не боро́нили в достаточну рішучістю інтересів урядників в перего́ворах з правительством і що їх о-стання акція в парла́менті закінчила ся невда́чею.

— **Найшли гроші.** В селі Стасі, полтавського повіта, найшов Хоменко в землі 17 срібних монет, величини пів карбованця з написом на деяких „Sigismund“, 1620. р., а на одній „Georg Vільгельм — 1623. р.“, 462 срібних трохи менших монет, 1740 ще менших і 137 мідяних. — В прилудків повіті, в селі Великій Дівиді, закопував селянин коня, і пайшов в землі кіш, в я́кім було 227 старих великих монет. — В кобеляцькому повіті, в містечку Біляках, найшов хлопець на березі ріки Ворскли в я́мі горщик зі срібними грішми.

Всі ці гроші відослав полтавський губер-натор до царської археологічної комісії.

— **„Hajdamaki“ в західній Галичині.** В селі Скомеліні, в мисленецькому виборчому окрузі вийт Урбанчик, немов який український Старух розбив віче людовців обструкцією, яка проявила ся в трубленю на розі. Ріг мав такий переразливий голос, що слухачі, затикаючи собі уха, втікали чим скорше із зборів. Як бачимо і в західній Галичині є „hajdamacy“, але мазурські.

— **Sic transit...** В букарештєнських часописах появи́ло ся в останніх часах слідо́вче замі́тне оголоше́нє: Мегмет Кемаль бей, бувший шеф генерального штабу цісарської отоманської маринарки, який тепер власне розпочав печатати серію статей про Туреччину в часописі „Minerva“, бажає уділяти лекцій англійської мови. Умовини вельми приступні. Листи треба адресувати до готелю Цапса.

— **20.000 турецьких жовнів вмирає з голоду.** Віденські часописи доно́сять, що західна армія турецька, котрої вождем був Алі Різа паша а котра тепер стоїть в альбаньськмі містечку Фіер, прямо завмирає з голоду. Ся армія стоїть там від марця і числять тепер 20.000 людей. То містечко є радше селом, лежить в долині між горами. Положе́нє сего війська є стра́шне. Від трьох місяців ніхто не жу́рять ся про тих людей, котрі вмирають з голоду. Нема поживи, але мають доволі горі́в-ки. Жовні́ри і офі́цери п'яні вештають ся сю́да туду та розносять різні недуги. Здорові попадали в цілковиту рівнодушність. Аж в о-станніх днях при́хав там відділ італійського Червоного Хреста.

Альбанці відносять ся до турецьких жовнів немилосердно. Не хотіли навіть хати відступити на шпиталь. За літру молока жадають по 80 сот. а за фунт хліба 150 К. Если турецьке правительство не подбає про них, то в недалю́ вигине ціла армія. Жовні́ри їдять траву і зела. Много трупів лежить непохованих і затроюють воздух. Ору́жє про-дали Турки Альбанцям, котрі нині́ грозять, що витну́ть турецьких жовнів в пень, если турецьке правительство не забере їх до Цар-городу.

— **Др. Фрідман вертає назад до дому.** Др. Франц Фрідман, мншій винахідник лі́чничого середника проти гри́завки, котрого при́зд до Америки наробив такого крику, вертає в тих днях назад до Німеччини, бо не має вже що робити в Америці. Стало ся се раз тому, що більша часть его паціє́нтів, помимо встри́чення їм мншого проти́гризула́вкового лі́ку, вже померла, а по друге тому, що на приказ де-парта́менту здоро́вля замкнув свою лі́чницю. Др. Фрідман мимо тих неповідень удержує,

що его досьвіди на пацієнтах в Америці бу-ли вдово́люючі і що він буде у Берліні даль-ше працювати над улі́шенням свого лі́ку.

— **Побілішене менажері в Шенбруні.** Зоо-логі́чний о́город в Шенбруні збогати́в ся кількома цікавими зьвірами, які щойно при-були з Аргентини під о́йкою до́зорця Новака. Є між ними два ягу́ари і пума, звісний аме-риканський лев, котрий не може погоди́ти ся з вьзницею і є стра́шно неспо́кійний. Також прибули рисі, малпи, кілька струсів і гарні папу́гаї.

— **При́зд революціонера до Одеси.** Парохо-дом „Николай“ привезено вчера до Одеси ре-волюціонера Адамовича з Александри́ї, якого єгипетські власти видали Росії. Адамович ви-давав в Єгипті револ. часопис „Моряк“, розповсю́джену на російських парокладах і во-рохобих корабельні залоги на російських па-роходах, що прибували до Александри́ї. При у́в'язненю Адамовича ставула була части́на насе́лення в его оборо́ні і сплняла пере́віз его на корабель.

— **Довгота людского життя.** Після найнові́-ших статисти́чних дат середній ві́к лю́дей в європейських краях представляє ся так: Шве-ція і Норве́гія 50, Данія 48, Ірля́ндія 48, Ан-глія і Шко́ція 45, Бельгія 45, Швайцарія 44, Го́лландія 44, Росія 43, Франція 43, Німеччи́на 39, Іта́лія 39, Португа́лія 36, Руму́нія 36, Гре́ція 35, Австрія 34, Болга́рія 33, Туреччи́на 33, Іспа́нія 32.

— **Знова залізничні крадіжки.** Агєнт поліції Фрідман арештував вчера залізничного робіт-ника Антона Козака, у котрого знайшов 4 мішки з пльомбами залізничних возів. Козак признав ся, що вкрав їх з дирекції залі-зниць.

— **Хто уживає товарів з маркою У. П. Т.,** при-чине́нє ся до піднесе́нє поваги Товари́ства і піднімає жертву фабрика́нта на рідну школу.

— **Родина з двома серцями.** Один американ-ський лікар, оглядаючи недавно в Кестон, в Пенсильве́ні недужу 4-літню дитину одної ро-бітничої ро́дини, пересьві́дчив ся, що она має два серця, одно по лівій, а друге по правій сторо́ні. Ся обста́вина спону́кала его, що по-чав огляда́ти дальших членів ро́дини і пере-сьві́дчив ся, що мати та 13- і 14-літні сестри недужої дитини мають також по два серця. Не довіряючи собі за́ключає він ще двох ин-ших лікарів і ті потвердили, що дійсно усе́ чотири члени ро́дини мають по два серця, які вправді не функціо́нують так як одно серце в нормальних органі́змах, бо не є зі со-бою по́лучені, однак в ко́ждім разі ціла ро́ди-на ті́питься ся згля́дно до́брым здоро́в'єм.

— **Торго́вля Австро-Угорщини з Англією.** Після звіту австро-угорської торго́вельної пала́ти в Льо́ндоні вивосив торго́вельний оборо́т межи обома держа́вами в 1912 р.: 11.95 міл. фунтів і́нтерлі́нгів або коло 288 міл. корон, був отже о 360.000 фунтів і́нтерлі́нгів або о 85 міл. корон більший, чим в 1911. р. З се́й надви́жки припа́дало коло 3 міл. на зрі́ст виво́зу з Австро-Угорщини до Англії, а 5.8 міл. на зрі́ст виво́зу з Англії до Австро-Угорщини.

— **Бавовна як середник поживи і будови мо-шкани.** Від недавна почали Американці в Льюї-зані́ будувати доми з бавовни. Іменно з неї виробляють ту́гу масу, обкладають є́ї бляхою, яку лучать залі́зним в'язанєм. Се робить ся вельми скоро, а ко́шт є невеликий. В Тексас робить якийсь м. Г. Фрат з бавовни хлі́б. Ся нова пожива має в собі много проте́їни і тов-щу́ так, що дуже до́бре може за́ступити́ мя́со. Фунт бавовняного хлі́ба відпові́дає менше більше дво́м фунтам мя́са. Від тепер Аме́ри-канці́ не потребу́ють бо́йти ся голо́ду. Коли не стане їм звичайних середників поживи і бавовни, будуть розбирати сті́ни своїх до́мів і печи з них хлі́б, а коли би вкінці не стало і сті́н, тоді́ з'їдять свої ко́вдри, сорочки і штани.

— **Новий лі́к на ра́на.** З Нового Йо́рка доно-сять, що др. Майо, який практику́вав в Ро-піестері (держа́ва Новий Йо́рк), тверди́ть, що відкрив по 18-літніх пробах і досьві́дах но-вий спосі́б лі́чення жо́лудкового ра́ка.

— **Про зьві́р'ят в середу́щій А́фриці.** Недавно ви́голосили в Берлі́ні відчит дослідники ні-ме́цкого Ко́нга, ботані́к Мі́льдбред і зооло́г Шу́льце, в я́кім подали деякі зооло́гічні „а-номалі́ї“ середу́щої А́фрики. Їх досліді́и ви́ка-зали ме́жи иншими, що непра́вдою є, на́че би лев був степовою зьві́рною, бо в полу́д-не́ві Камеру́ні, виключно лі́сові́ї о́колиці́ живу́ть ле́ви, які своєю си́лою і розви́єм ні-чим не уступають перед „коро́лями пу́стині“. Дослідники стрі́чали також на о́строві Гу́фу-

зу малі сло́ні без зу́бів, які живу́ть в ба́гнах і лі́сах о́строва, шу́рі вели́чини ко́та і малпи, яких очі вно́чі фо́рфоризу́ють.

— **Зі статисти́ки петербурского університета.** Після у́рядових даних було в петербурськмі у-ні́верситеті́ в 1912. р. 68 професорів, 163 при-ватних до́центів і 90 молодших звичайних 7283 і надзвичайних 1173. Після віроіспові́дан-ня було правосла́вних 33 прц. (2410), католи-ків 8.1 прц. (589), люте́ранів 6.8 прц. (492) і жи́дів 5 прц. (362). На правни́чій відді́лі́ було 50.4 прц. (3.668), а на фі́зично-математи́чній 38.5 прц. (2805). На відді́лі́ східних мов було 127 слухачів, що станови́ть 17 прц. Ви́датки на у́держанє університета вноси́ли 1.486.588 карбованців.

— **Будова нового каналу Полтви.** Від кількох тижнів деякі ули́ці міста Льво́ва представля-ють ціка́вий ви́д: позривані ули́ці, цілі́ горі-камі́ня і землі́ так, що го́ді́ часами́ протисну-ти ся ву́зькими хідниками. Се працюють ро-бітники над новим кана́лом Полтви. Роботи є́ї є́ дуже ціка́ві, бо розходи́ть ся не лиш о́регуля́цію Полтви на передмі́стях Льво́ва, але також о́ захо́ди, щоб ся рі́ка не була шкідливою для сі́л, які ле́жать над нею. О́собні́ при́ряди ма́ють чистити́ воду від нечи-стих скла́дників, так, щоби́ воду з Полтви мо́гла́ пити́ худо́ба в доохрестних селах. З тих шкідливих частин бу́дуть виробля́ти штучний наві́з (компост). По скінченю роботи старий кана́л Полтви заси́лять.

— **Опера́ція серця і грудий.** Професор хі-ру́ргії у Відні, др. Айзельберґ представив па-ціє́нта, котрий в самоу́бийчі́м намі́рі пробив собі́ грудну клі́тку. Рату́нкова по́гото́ва пере-везла его на клі́ніку. Тому, що стан здоро́вля швидко погі́ршав ся, приступлено́ зараз до опера́ції. По отвореню́ грудної клі́тки і ви́ня-ттю одного ребра, спостере́жено, що серце́вий мі́шок є́ сильно за́керв'явленний, через що серце́во непра́вильно. В хви́лі, коли́ пере́тали́ мі́шок, так, що кров мо́гла́ ді́стати ся на верх, серце́ правильно почало ді́лати́ а тим самим і живчик попра́вив ся. Ра́ну в мі́шку за́шито. По за́скле́пленю́ є́ї недужий в проти-гу трьох тижнів ви́здоровів і ви́йшов з клі́ні-ки. Але — ка́же др. Айзельберґ — не за́сє́ї́-ди́ така опера́ція вда́сть ся. На его́ клі́ніці́ в о́станнім ча́сі́ оперовано́ де́сят таких случа́їв, з тих лише́ п'ять з до́брым усе́пихом. Про о-ден ціка́вий ви́падок опові́дає сей професор: коли́ по опера́ції́ стан паціє́нта ста́в лучший, на́гло́ переста́в бити́ живчик право́ї руки́. Ви́явлено́ ся, що ку́ля разом зі́ стру́єю кро́ви ді́стала ся до арте́рій і за́стрягла́ під па́хою; коли́ в сей спосі́б бю́чка замкну́ла ся, му́сів живчик переста́ти бити́. Як лише́ витя́гли ку-лю, кров за́чала знова́ правильно кру-жати́.

— **Каца́пський „Буй Тур“,** турбує „Прикарпат-ську“ і є́ї чита́чів де́нь по днєви́, що „послє́ освободже́нє́ балканських славя́н зася́ла за́ря освободже́нє́ а другим славя́нам, то-м'я́цямся́ подь́ яго́м нї́мце́в, ма́дьярє́ и поля́ковє́“. — Забу́в до́дати „ма́зени́цєв“, що ми з прие́мністю́ справля́ємо. Ра́дуй ся, Бендасю́ку, Гудимо́, Сандовиче́ і Соло́вію, бо „за́ря освободже́нє́ зася́ла“. Ра́дуй ся і ти „наду́вателю“ Мару́шаку і ти пресла́вний Буй-туре́ і ви́ всі́ гро́мили́ з під славя́нського пра́пора „і́бо де́нь освободже́нє́ и для́ вась бли́зять ся“. Ра́дуй ся „Свя́тая Русе́“ від Альба́нії по Камча́тку. Ра́дуй ся, ра́дуй ся, ра́дуй ся і т. д.

— **Як зору́ть себе́ балканські сою́зники?** О-ден з російських днєвни́ків подає, що балкан-ські сою́зники, за́птані́ оден про друго́го, ось які́ дають відпові́ди: Гре́к: Болга́ри? Грабі́ж-ники! Го́лота! — Серб: Болга́ри? Прода́вці, обма́нці! — Болга́рин: Сербі́? Зьві́рі́ а не лю́ди. Турки́ ангели́ в порівня́нню з ними. — Македо́нець: Гре́ки, Болга́ри, Сербі́? Опрі́шки, ди́куні! — Черно́горець: Всі́ розбі́шкани!

Згада́ний російський днєвник ме́ помі́стив одна́к, як ви́ска́зують ся сою́зники́ про Ро-сію. А се́ було́ би вельми́ ціка́ве.

— **Образи за 1.800.000 франків.** Недавно від-була ся в Пари́жі в га́лерії́ Ве́зита́ лі́ціта́ція́ образів зі́ славного збо́ру ма́льовил Євге́нія Фі́шгофа. Збі́рка Фі́шгофа обі́ймала́ ві́сімде-сять образів шко́ли: іта́лійської, англійської́ фляма́ндської і го́лландської́ з XV. до XIX. в. За 605.000 франків прода́но сла́вний образ Іва́на Сте́ена „Су́пруже“ з 229.000 фр. прода-но жі́но́че́ студа́ком Ту́рлі́реса. Са́мі купці́ го-ворять, що полотна́ зі́ збо́ру Фі́шгофа́ купили́ зі́ згля́дом на „ли́хі́ часи́“ за „пе́сі́ гро́шї“. За́галом прода́но ві́сімдеся́ть образів за 1.800.000 франків.

Оповідати.

— **На ви́борчий фонд Христ.-супс. Сою́за** зло-жи́ли у нас Во.: Роман Ковалі́в з Ся́нока 10 К і кли́че Во.: дир. Киприя́на Дубравського і о. Сі́кору з До́брої Шляхо́цької, о. Ал. Викони-ча з Вільхі́вець, о. Га́дзевича́ з Ново́го Санча, дир. Іва́на Го́лейку́ з Ся́нока і о. Со́л-тике́вича́ з Улю́ча; — Миха́йло Га́вди́як з Ся́нока 1 К і кли́че Во.: Др. Воло́д. Констан-ти́новича́ в Гра́дці, судію́ Бо́лод. Буца́цького і судію́ Товари́цького з Ся́нока.

— **„Украї́нський теа́тр“ у Льво́ві** в лі́тнім теа-трі́ в о́городі́ (ул. Яга́йло́вська ч. 11.) віді́грає в п'яти́ницю 28. червня́ о год. 8. ве́чером „Жи́дівку́ вихрестку“, обра́з наро́дний зі́ співа́ми в 5 днєх То́гобачного́ по зовсі́м ма́лих ці́нах (від 50 с до 1 К 60 с).

Бі́лети́ продає́ торго́вля́ п. Ка́ганого́ (скла́д гра́мофо́нів) ул. Яга́йло́вська ч. 11. а від 6. ве́чером ка́са теа́тру.

— **Украї́нський Інсти́тут ді́вочий в Самбо́рі** по-требу́є насто́ятельки́ від 1. вересня́ с. р. Зго-лоше́нє́ проси́ть ся сла́ти до 10. ли́пня на ру-ки Во. Теодо́ра Бі́ленького́, проф. се́міна́рії в Самбо́рі.

— **З Яремча́.** Дня́ 1. ли́пця́ отве́рає́ ся на час лі́та (до кінця́ вересня́) залі́зничний пере-станок Яремче́-водопа́д для́ ру́ху особового́ і па́куно́вого.

— **Виді́л то́в-а Вака́ційних Осе́ль** ви́шле́ сего́ року́ на осе́лю́ хло́пців, учени́ків наро́дних шкі́л у Льво́ві. Пода́ня о́ при́няте́ нале́жить вноси́ти до Виді́лу́ Осе́лі́ найда́льше до 28. червня́ с. р. на ру́ки Дирекції́ канце́лярі́ї У. П. Т. ул. Мо́хначко́го ч. 12. Там в годи́нах у-рядових мо́жна бу́де за́сягну́ти бли́зких ін-форма́цій. За Виді́л то́варства́: Миха́йло Ко́ць.

— **Іспит зрі́лості́ в Фі́лії́ ц. к. акаде́мічної́ гімна́зії́ у Льво́ві** відбу́в ся в днєх 12—23. червня́ с. р. під про́водом диреќтора акаде-мі́чної́ гімна́зії́, п. І. Кокору́дза. Іспит зложи́-ли́ отсі́ абі́туріє́нти: Андре́йко Ілі́я, Ба́нах Воло́димир (з відз.), Бі́лєцький Сильве́стер, Бо́йко Миха́йло, Бра́ницький Ко́сть, Бру́нець Зи́новій, Вільчи́нський Іва́н (з відз.), Гі́рний Миха́йло, Гладкий Сте́фан (з відз.), Го́ловач Гри́горій, Грі́няк Теодо́вий, Ге́ник Анті́н, Гу́р-гу́ла Іва́н, Да́цишин Сте́фан (з відз.), Де́мків Теодо́р, Ду́динський Зи́новій, За́вуляк Миха́й-ло, Зо́удовський Рома́н, Ка́ндяк Іва́н, Кара́чев-ський Ні́кола́й (з відз.), Ка́хникевич Рома́н (з відз.), Кі́чун Ілі́я, Кли́мків Гри́горій, Ко-ве́рко Макси́м (з відз.), Колту́нок Рома́н, Ко́новале́ць Ми́рон, Коро́ль Ми́рослав, Корса́к Петро́ (з відз.), Ко́хановський Гри́горій, Ку-ча́вський Васи́ль (з відз.), Ла́воршин Ва-силь, Ле́ницький Ле́в, Лі́ско Зи́новій, Ме́льник Миха́йло, Не́стайко Зи́новій, О́лексів Петро́, Оре́нчук Ілі́я, Па́венецький Рома́н, Па́вний Ан-дрі́й, Пе́рфе́цький О́лександр, Пе́трів Зи́новій, При́даткевич Воло́дислав, Рі́зник Васи́ль, Ри́-жий Іва́н, Ро́зумович Воло́димир, Ро́ндяк Ро-ма́н, Ру́бель Сте́фан, Сло́взар Ко́сть, Со́ловій Петро́, Су́шко Рома́н, Та́нчин Васи́ль, Ти́хий Дми́тро, Тро́фимья́к О́лексій, Ту́з Іва́н, Фі́люс О́сип, Флі́с Гри́горій, Ча́йковський Сте́фан, Чі́х Миха́йло, Ше́рме́та Сте́фан, Яво́рський Іва́н (з відз.), Я́кевич Євге́н і Я́цків Анті́н; ре-пробовано́ на пі́в року́ 5 учени́ків, відсту́пав оден.

Надіслане.

(За сю рубрику Реда́кція́ не відпові́дає).

Др. Мирон Вахнянин

спеціалі́ст внутрі́шних недуг

орди́нує від 1. ма́я

в Ка́рльсбаді́ дім „Goldener Löwe“ на́проти́в Curhaus-y.

Ні́чні́ роздуму́вання́ сьв. Авгу́стина.

Пі́сля Ари́ольді́я і Га́йзера́ при́ладив

о. І. Па́влюк.

(Да́льше).

Де́вята́ ні́ч.

Бо́жа му́дрість в ца́рстві́ при́роди.

Я́к небо́ я́сніє́ над ра́нком! Дро́жачі́ лу́чі́ ви́ходять з мо́ря і з ко́жною хви́лею́ стаю́ть жи́вї́йші́. Ці́ле́ небо́ ру́мяни́ть ся. Неба́вом

вйде сонце, що прожене нічну темряву. Вже оно сходить. Поволі вносьть свій милий погляд понад філі і наповняє все своїм світлом. Лагідно бавить ся зефір рухливими філіями і кожда філія дрожить у своїм блиску. О як безкраїм, безмежним казує ся тепер море. На погляд здає ся, як би оно лучило ся з просторим небом, якими се небо засіяне що всьо покриває безліч зв'язд, немов би що дня виривало з вод, а по скінченім бігу знов поринало в їх лоні.

Величаний вид! Сотворителю, пізнаю Твою невидиму руку і з сьвятою почесію припадаю і починаю Тебе. Вселенна се велика книга отворена для поуки Твоїх розумних сотворін. Але коротковорий чоловік або не бачить її, або коли рішай ся деколи заглянути, то мало займає его та наука, що там містять ся. Дятого майже все черпаємо лише глупоту з книги мудрости. Старинні Халдейці і Єгиптяни знали круг зв'язд і почитали сотворін. Они ноци проводили на дослідах зв'язд і мало журили ся тим, щоби зглубити ціль їх естования.

Мудрагелю, ти займаєш ся дослідами природи і знаєш тайну силу, що порушує море підчас его припливу і відпливу. Ти знаєш, дячого океан раз грізно вие і заколюче спокій своїх німих населенців, то знов спить лагідно і тихо. Знаєш ріжні лічничі сили ростин і овочів. Знаєш, відки випливають Евфрат і Тигр, як вселенна кріпиться в скелях, як в глибинах моря творять ся перли! Знаєш, дячого Ніль багатий водами, котрі напливають там звідки інде, дає Єгиптови ту урожайність, якої ему відмовляе небо. Коли переглянеш просторе поле свого знання, то сам собі подобавш ся, надуєш ся, а серце перескаже високим понятєм твоїх скарбів, каже тобі: се мудрість моя. Нею вирізняю ся від прочих смертників. Нею володію над безмірною природою. Гордий хробо! Сам себе уважавш божком, якому віддаєш честь, бо в своїм засліпленю не знаєш Того, перед котрим ти повинен упасти навколішки. Піди до першого жерела, відложи вусту гордість, взнеси ся до Всемогучого і припавши зложи у Его стіп свою мудрість, що єсть лиш каплею Его безконечної мудрости, що обнимає вселенну. А ти, що чванивш ся великим знанем, чи не знаєш, що твоя мудрість єсть нічим в порівнянню з тим, чого ти маєш ще научити ся. Чи знаєш число зеренець піску в морю, порошинок в совітнім лучі, капель води, лучів сьвітла? Чи знаєш головні основи, на яких опирає ся всьо створінє, розмір неба? Чи знаєш, яка сила вправляє в рух вселенну? Де укріплені вітрила сьвіта? Де є границі стовпи між нічим а сотворінєм? Чи знаєш простори, що окружують природу? Чи знаєш всі хвилини часу? Безконечні і скоро проминаючі роки, котрі укриває вічність у своїм лоні? О, як се мрачне сьвітло затемнює ся, як уся людська мудрість щезає перед Тим, що один єсть мудрий! Мудрість людська починає ся і кінчить ся тим, що можна уважати себе безумним перед нескінченою мудростію.

Учителько людей, ти, без якої все людське знанє єсть нічим, що так ріжнородним способом поучуєш свої діти, і нам оживленим лише духом, розкриваєш вічні тайнства Всевишнього, нерукотворна Мудрости, промов до сего серця, що тебе призиває в покорі. Нехай мовчать пророчні сьвіта, нехай занімють земські мудріці, лиш ти зволь промовити своїм небесним голосом. Тобі мила тишина, ти не звикла мішати свого божественного голосу з земським гамором. На самоті відкривавш чоловікові свої ради. Бач, ся година на се пригожа; глибока тишина покриває землю, а сон держить в солодких кайданах на увязи утомлених смертників. На самоті і послухний зближаю ся до твоїх уст і гляджу спочинку в твоїх сьвятых висказах. Не домагаю ся сего з гордою просьбою, щоби ти мені відкрила небо і промовила до мене, як ти се объявила тому, котрого з дитини невіжества і гордого ревни-теля церемінила на учителя поган (*). Не домагаю ся того, щоби ти мене перенесла там, де ти, засівши на сьвітлім престолі, природі приписуєш закони і керуєш подіями. На сій земській долині промов до моєї нищети. Коли

я тут розважаю твої діла, позволь мені в сїм пізнати твою діяльну руку. Позволь мені пізнати мову, якою промовляєш, а коли око у-важно слідить за твоїми ділами, нехай твої слова спадуть на мою грудь як урожайна роса, а та суха земля, що тепер родить лиш терне, нехай зродить цїнні овочі чистоти, праведности і Божої боязни.

О ви, Божі діла, яку милу розривку подаєте мені, як люблю голосити мені Его, тайственну велич, коли Він живе в неприступнім сьвітлі! Коли думаю про вас, як високо вносьть ся моє серце від землі. Не лиш то має цїх вічної мудрости, що нам видає ся великим. Она ясніє подібним способом в найменших сотворінях, а коли чоловік пізнає її ясніше на сонцю, як на комасі, то она дятого не єсть менша; — лиш око слабше видить. Коли ти все радо її подивляєш, ходи, усядемо на середині левади. На звичайний погляд бачиш тут лиш найбуденніші річи, зілля, котрі щодня толочиш ногами і згрідно кидаєш худобі. А однак, коли ти не є сліпий, кілько чудної нагоди подають они тобі до подиву! Глянь, докруги тебе вносьть ся тисячі ріжних ростин. Всі з тої самої землі вискають свою житєву силу, а між тим кожда задержує свій питомий вид, питомий смак, свою питому силу, кожда має своє питоме насінє, щоби докруги себе розсіяти подібні молоді ростинки. Що єсть немила вогкість і мертве болото, се перемінює ся тут тайним способом в сотки преріжних видів. Бачиш між ними зовсім відмінне корінє, бадилє, листки, цьвіти і овочі, они зовсім ріжні що до виду, краси, смаку і вони. Хто може згадати всі їх прикмети! А однак они всі є дітьми одної матери. Та сама матір їх творить, носить, кормить і дає їм аріст. Але при так великій їх ріжнородности розваж, як кожда ростина єсть вірна своїй природі і ніколи не переступає своїх границь, ніяка не приймає цьвіту другої, ніяка не убірає ся листєм другої, ніяка не красить себе чужим овочем. Хоть не розумні, послушні всі тому закону, що зробив ріжницю між ними від тої першої хвилі, коли випрова-див їх з нічого.

(Дальше буде).

Телеграми

з дня 26. червня.

Відень. Цісар оглядав нині Адрийську виставу протягом півтора години.

Крані. На Ягйлонський університеті відбули нині такі самі несупокі, які були оноді у львівській університеті. „Поступові“ студенти не впускали нікого на університет і свистом та криком перервали виклади двом професорам. Ректорат завісив виклади на три дні.

Відень. „Reichspost“ у передовій статі, обговорюючи становище тридержавного союзу до подій на Балкані, зазначає, що в Німеччині в останних часах відзиває ся за богато голосів проти політики Австрії та проти тісної злуки Німеччини з Австрією.

Атени. Нині вручено в Софії відповідь Греції в справі розоруження.

Атени. Після вістий з північної Альбанії альбаньське правительство постановило організувати ватаги і висилати їх до північного Епіру.

Штокгольм. (ТКБ). Летун Бріндежон прибув ту і осів на землю дуже легко; говорить, що по дорозі задержав ся в околиці Седертайг, щоби розпитати ся про дорогу до Штокгольму. Буде ту до п'ятниці, а відтак їде до Копенгаги.

Варшава. (ТКБ). Вчєра на двірці в Ковлі незвісні злодії розбили огнетревалу касу і вкрали 12.000 рублів.

Будапешт. (ТКБ). Тисса оголосив отвертий лист до виборців в Арадї. В тім листі остро критикує опозицію, котрій закидає лиху волю в борбі з Лукачом.

Рена. (ТКБ). В тутешнім пошестнім шпиталі помер. швец Серковар на чорну вісну. Інші недужі мають ся лучше. Доси занедужало 14 осіб, з сего 3 померло.

Царицин. (ТКБ). На Волзі коло села Ровно згорів корабель, який віз 60 мільйонів деревляних дощочок. Шкода вносьть 100.000 карб.

Студент III р. філософії шукає лекції на селі на час ферій, а есентуально і на цілий рік. Ласкаві зголошення до редакції „Руслана“.

КНИЖОЧКА НА ЧАСІ

РЕВУН

сатира Осипа Мановєя з образками Струханчука

коштує в Книгарні Наукового Тов. ім. Шевченка у Львові (Ринок 10) 1 К (з поштовою пересилкою 1 К 20 с.)

Чудові образи кисти арт. маль. п. О. Куряласа.
I. Пречиста Діва — Мати Русного краю.
II. Ісус Христос — небесний Учитель.
Сі чудові образи (одинокі на народних мотивах) вишили вірно після оригіналів у всіх природних красках.
Ціна за пару оправлених образів: в рамках дубових з опакованєм К 20— місячно К 3
„ золотих „ „ 24— „ К 4
„ магоньових „ „ 28— „ К 4
„ спеціальних „ „ 34— „ К 5
Висилає за посилкою або на рати: М. Кри-
вечий. Львів. Ринок ч. 10.
520(Х)

Поручаємо книжку: О. Стефан Білинський „Матеріалістичний світогляд в кругах шкільної молоді, его причини і наслідки“.
Ціна 50 сот. (почтова оплата 5 сот.) Набувати можна в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, Ринок 10, або у автора, кате-
хита гімназії в Жовкві.
Чистий дохід на „Ювілейну Захоронку м. о. Маркіяна Шашкевича в Яворові“.

Рух залізничних поїздів

обов'язуючий з днем 1. мая 1913 р. після часу середньо-європейського.

Замітка. Поїзди поспішні означені грубим друком. Години нічні від 600 вечером до 559 рано означені підчеркнутим чисел мінутних.

Приїзди до Львова

на головний дворець:

З Кракова: 222, 542, 6220, 725, 845, 955, 110, 125, 220, 530, 751, 825, 940
) в Тарнова. §) від 15/5 до 30/9 включно щоденно.
) в Городка яг. від 1/6 до 30/9 вкл. щоденно. о) З Мостиск.
З Підволочиск: 715, 1125, 142, 215, 525, 1030, 1043
) З Красного. §) від 15/5 до 30/9 вкл. щоденно.
З Черновців: 1202, 523, 543, 740, 1028, 145, 535, 631, 925
) З Станіславова. §) З Коломиї. *) З Ходорова в кожний день по неділі і сьвяті.
Зі Стрия: 720, 900, 1140, 620, 11, 1042, §) від 15/6 до 8/9 включно лишень в неділі і римо-кат. сьвята
Зі Самбора: 745, 955, 148, 830.
Зі Сокаля: 705, 100, 738.
З Яворова: 804, 420.
З Підгаєць: 1120, 1020.
Зі Стоянова: 950, 630.

на дворець „Львів-Підзамче“:

З Підволочиск: 656, 1105, 133, 158, 506, 1012, 1031
) З Красного. *) від 15/5 до 30/9 включно щоденно.
З Підгаєць: 726, 1049, 1001, 1200, §) в Винник. §) в Винник лиш в суботу.
Зі Стоянова: 931, 611

на дворець „Львів-Личаків“:

З Підгаєць: 708, 1031, 303, 941, 1143, §) *) З Винник. §) З Винник в суботу.

Візити зі Львова

з головного двірця:

До Кракова: 1235, 335, 825, 832, 126, 205, 245, 340, 550, 700, 780, 1110
) До Ряшева. §) від 15/5 до 30/9 включно щоденно. §) До Городка яг.
До Підволочиск: 608, 1040, 200, 245, 255, 840, 1115.
) До Красного. §) від 15/5 до 30/9, включно щоденно.
До Черновців: 245, 610, 910, 1003, 230, 312, 552, 750, 1100.
) До Станіславова. §) До Коломиї.
) До Ходорова в кожний день перед неділею і сьвятом.
До Стрия: 725, 1102, 150, 650, 815, 1125.
) від 15/6 до 8/9 вкл. лише в неділі і римо-кат. сьвята.
До Самбора: 652, 905, 350, 1056.
До Сокаля: 750, 235, 750, 1135.
) До Рави рускої (лише в неділі).
До Яворова: 840, 631.
До Підгаєць: 555, 453.
До Стоянова: 805, 600.

з двірця „Львів-Підзамче“:

До Підволочиск: 623, 1100, 214, 258, 312, 902, 1133.
) До Красного. *) від 15/5 до 30/9 включно щодня.
До Підгаєць: 609, 134, 515, 1040, §) лише до Винник. §) До Винник лише в суботу.
До Стоянова: 822, 617.

на дворець „Львів-Личаків“:

До Підгаєць: 628, 153, 536, 745, 1059, §) *) Лише до Винник. §) До Винник лише в суботу.

Локальні поїзди.

на головний дворець:

З Брухович: щоденно 655
щоденно: від 1/5 до 30/9 726
від 1/6 до 31/8 837, 1100, 341, 515, 930.
в неділі і римо-кат. сьвята: від 1/5 до 31/8 341, 930.
від 1/6 до 31/8 154.
З Янова: щодня: від 16/5 до 15/9 911, від 1/6 до 31/8 125
в неділі і римо-кат. сьвята: від 11/5 до 31/8 1010.
З Любіна: в неділі і римо-кат. сьвята від 11/5 до 8/9 900.
З Винник: лише в суботу 1216.

з головного двірця:

До Брухович: що дня: 600
щоденно: від 1/5 до 30/9 421.
від 1/6 до 31/8 724, 1005, 225, 615, 835.
в неділі і римо-кат. сьвята: від 1/5 до 31/8 225, 835.
від 1/6 до 31/8 1247.
До Янова: щоденно: від 16/5 до 15/9 303, від 1/6 до 31/8 1015.
в неділі і римо-кат. сьвята: від 11/5 до 31/8 111.
До Любіна: в неділі і римо-кат. сьвята від 11/5 до 8/9 225

*) Сьв. Павло.